

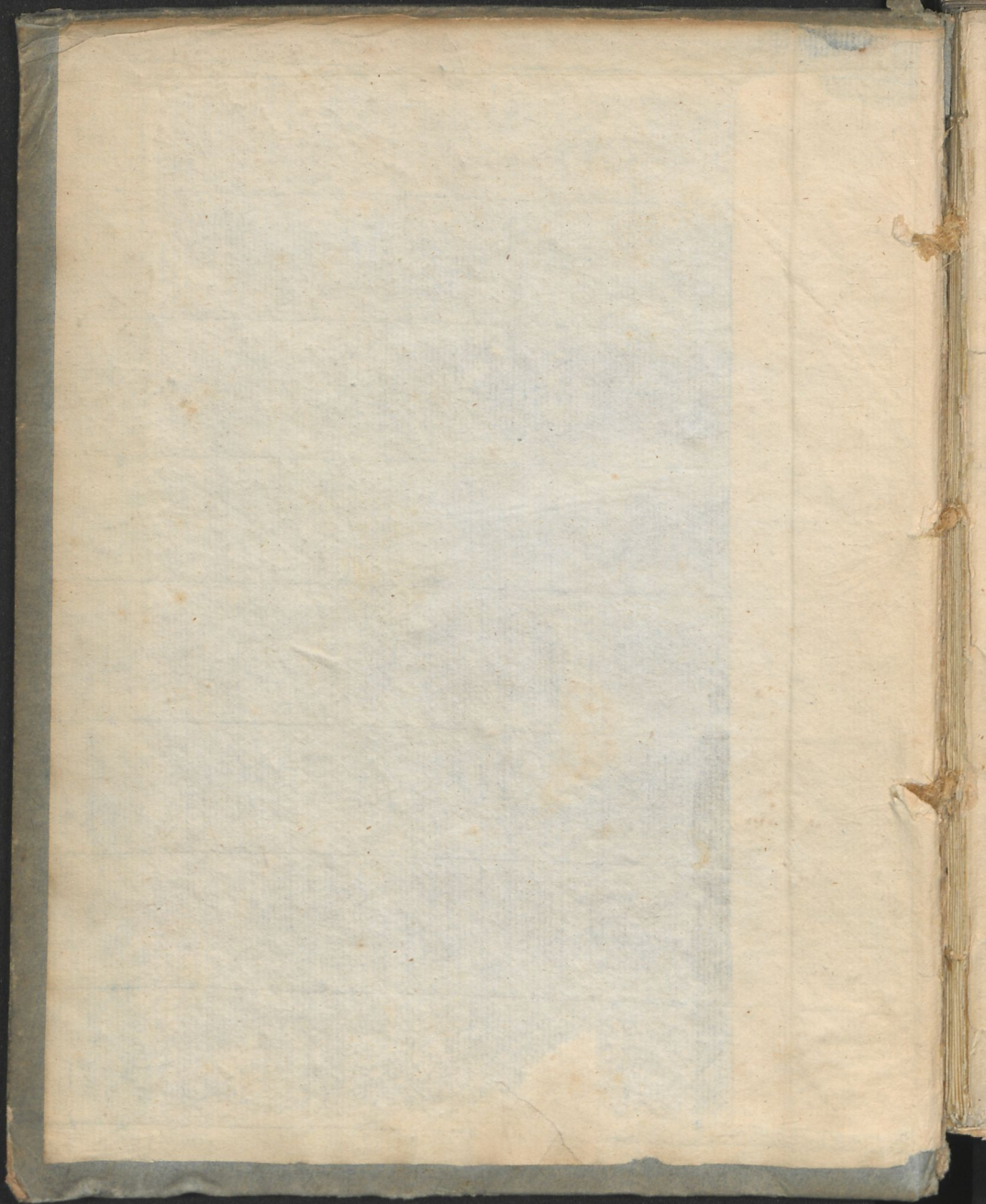
36

01

A

6631

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICO-CHIRURGICA
DE
ISCHURIA CYSTICA. 22

QUAM
RECTORE UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO DUCE AC DOMINO

DOMINO
CAROLO
DUCE WIRTEMBERGIÆ ET TECCIÆ REGNANTE
REL. REL.

PRAESIDE
GUIL.GODOFREDO PLOUCQUET
PHILOS. ET MED. D. HUIUSQUE P. P. O.

PRO LICENTIA

PUBLICÆ DEFENDET

DIE SEPT. MDCCXC.

JOANNESCHRISTOPHORUS BAUSCH.

SINDELFINGENSIS.

TUBINGÆ.

TYPIS REISSIANIS.

DISSERTATIO HANNOVERENSIS MEDICO-CHIRURGICA

DE

ISCHURIA CISTICAE

ORATIONE

RECTORE UNIVERSITATIS AMBROSIIANAE

SEPTENNIO 1768-1769

JOHANNIS

CAROLI

DEI GRATIA

ORATIONE

JOHANNIS CAROLI

DEI GRATIA

ORATIONE

ORATIONE

DE

JOHANNIS CAROLI

DEI GRATIA

ORATIONE

ORATIONE

PROOEMIUM.

Quemadmodum in Diagnost morborum & huic superstruenda Therapia omnis cardo in eo vertitur, ut morbus, quocum res nobis est, pro eo præcise habeatur, qui reapse est, vel, quod idem est, ut species morbi dignoscatur, ita veritatis hujus momentum tum præcipuè oculos ferit, cum sermo est de morbo aliquo, cujus diversæ sedes, anatomicè facile distinguendæ, & diversissimus modus, quo hæ sedes afficiuntur, in aprico sunt. Hujus census est Ischuria, cujus quidem species non omnes ac singulas, sed unum modo manipulum earundem recensere animus est: Vides, quam inane foret, generice tantum eum considerare, sarraginem diversarum caussarum, indolem morbi mutantium enumerare, & diversas methodos medendi confuso agmine subjungere: Præstat itaque, hunc, perinde ac reliquos morbos omnes ita in suas species dispescere, ut quisvis facile etiam *indolem singularum* perspiciere queat.

§ I.

Ischuriæ nomen, quod ab ἰσχω, cohibeo, & ἔργον, urina derivatur, rem ipsam exprimit, etsi forte cum verbo Urifcheſis haud inepte id commutaveris:

Obtinet ea, quando quis urinam ad nutum voluntatis reddere nequit, sive in totum sive in tantum, ut completas aequæ ac imperfectas Ischurias observemus, prouti causæ magis minusve graviter, vel continue agunt.

§ II.

Secundum diversas ejus sedes quinque sunt specierum manipuli: Dantur nempe:

- 1) Anglica & Nephrica; quæ nimirum in vasis sic dictis emulgentibus, seu renalibus, sive arteriosis sive venosis, nec non in ipsis renibus radicata sunt.
- 2) Ureterica, in ureteribus causas suas habentes.
- 3) Cystica, seu vesicales, de quibus ulterior nobis sermo erit.
- 4) Urethrica, seu in urethra sedem habentes.
- 5) Acrobystica denique, sive præputiales.

§ III.

Cum instituti nostri ratio non permittat, ut de omnibus ac singulis illis, sub allegatis manipulis comprehensis speciebus fusius tractemus, subsistemus in expositione Ischuriæ cysticæ, vel potius Ischuriarum cysticarum. Signa ejus, effectus, periculumque ut nota supponere hic loci liceat.

§. IV.

Prima species est

- 1) Urocleptica, cum urina per alias, quam naturales vias, elabitur. Et quidem a) Ca-

a) Cacoplastica; cum per pravam, monstruosam conformationem ex aliis aperturis urina prodit. Legimus ejusmodi exempla in *Histor. Morbor. Uraislavienfium* *) apud Ruyschium, **) Huxhamum. ***)

Therapiam hic nullam applicari posse, nisi levioribus in casibus, per se pater.

b) Dilytica, quæ ex solutione continui vesicæ exoritur, sive ea ex violentia mechanica, vulnere, ruptura, sive ex ulcere, excisione contigerit. Urina nempe, etsi tum in cava alia, maxime abdominale, præter naturam effundatur, tamen per naturales vias non prodit, adeoque hoc nomine ischuria aderit. Prostant ejusmodi exempla in multis monumentis medicis, ut in *Breslauer Sammlungen* †) ex ruptura, apud Acrel, ††) ex rupta per applicationem fistulæ clysmatica vesica, in *Ephem. Nat. Cur.* †††) ex lapsu, apud Tulpium ††††) ab excisa vesica: Et paucis abhinc annis in pago vicino simile quid accidit, cum duo rustici, sat poti, per jocum sese amplecterentur, & luctando, ambo humi procumberent, alterque alterius, cujus vesica probe distenta erat, abdomen ita percuteret, ut hæc rumperetur, & homo sub perfecta ischuria obiret.

*) p. 384.

**) *Observ. Med.* n. 23.

***) *Philosoph. Transact. v. Leske Auserl. Abh. aus den P. T. II B. p. 175.*

†) 1719. *Novemb. p. 618.*

††) *Chirurg. Vorfälle III. Abth. nro. 26.*

†††) *Cent. VII & VIII. obs. 30. Zwingeri, & Cent. IX. obs. 47. Berneri.*

††††) *Observ. med. L. III. cap. 2.*

Anamnēsis ante actorum hanc speciem manifestabit, cui cæ-
 terum nulla fere Therapia opponi potest, cum vix ac ne vix qui-
 dem sperari queat, etsi lotium in aliam viam artificialem dirigi
 posset, vesicam ruptam vel exesam consolidatum iri, quamvis
 vulnera ejus sanata sæpius fuerint. *) Attamen helcotidis omnino
 Medicina facienda, dum una ex parte per candelas & catheteres
 urethra diligenter aperitur, & urina in hancece viam derivatur,
 & ex altera fistula & ulcera consolidantur.

Quod ad catheteres spectat, per masculinas urethras adigen-
 dos, diu desiderabantur ex omni parte perfecti, tales nempe, qui
 cum flexilitate, firmitatem & incorruptibilitatem jungerent; Equi-
 dem eos, quos Cel. Pickel, Herbipoli conficit, **) omnium optimos
 puto, attamen majorem adhuc perfectionem acquisituros esse, exi-
 stimo, si vulgatis argenteis flexilibus catheteribus ejusmodi tela
 sericea, vernice instructa, superinduceretur, salte mihi compressioni
 à collo vesicæ timendæ ***) resistantiam sufficientem opponent.

§. V.

2) Emphrastica, cum vesica, maxime autem ejus collum
 ex materia aliqua, urinæ exitum impediēte, obstruitur. Huc
 pertinent: a)

*) Baker in Abhandl. aus Hollend. Schriften II. B. p. 189. Büking in
 Baldinger N. Mag. IV. B. p. 225. Kentmann de calculis. Ruyfch. Ob-
 serv. n. 75. Tulpus Obs. m. L. IV. cap. 30. Richter chir. Bibl. II. B.
 4 St. p. 48. Bauhinus in append. ad Rouffeti Hysterotom. p. 192.

**) Richter chir. Bibl. VI. B. p. 512.

***) Richter. ib. p. 514.

- a) Lithiastica. Hujus exempla vulgarissima allegare nolumus. Situs aegri supinus, elevaris femoribus, digitus recto vel vaginæ immisus, catheter hanc ischuriam, ad tempus saltem, tollunt. Radicis therapia ad Lithiasin dirigenda.
- b) Phlegmatica, ex pituita obstruente. *) Copiosa pituita, antea per urinam excreta, hanc suspicari jubet. Præfens auxilium mechanicum præstabit catheter, radicalem therapiam salina aliaque resolventia efficient.
- c) Pyica. Pus quippe adeo spissum cogitari potest, ut isthmum uricum per modum emphraxeos obsideat. De reliquo hæc species se habebit, ut phlegmatica.
- d) Thrombodes. Grumi sanguinis ex hæmaturia in vesica residui sæpe hanc emphraxin effecere, ut prolat apud Galenum, **) Paulum Aeginetam, ***) Timæum á Guldenklee, ****) Zacutum Lusitanum, *****)
- e) Etiam in hac valet, quod ad phlegmaticam dictum est.
- e) Helminthica: Vermes obstruentes plures observationes testantur; Timæus á Guldenklee, *****) Acrel, †) Ephemerides N. C. ††) Bresl. Sammlungen. †††)

Ab-

*) Finck Gallenkrankheiten p. 264.
 **) De locis affect. L. VI. cap. 5.
 ***) De re med. L. VI. cap. 59.
 ****) Cas. p. 180.
 *****) Prax. admir. L. II. obs. 65. & Prax. Hístor. L. VII. obs. 6.
 *****) Cas. p. 174.
 †) Chirurg: Vorf: III. n. 25.
 ††) Dec. II. A. I. obs. 77.
 †††) 1718. I. p. 212.

Abstrusa species therapiam adæquatam vix admittit nisi palliativam, qualis ad lithiasticam allegata est.

- f) Exotica: Peregrina corpora, vesicæ collo, & plerumque simul urethræ inhaerentia, lotique liberum fluxum impediētia sæpe visa sunt: Habent ejusmodi Ephemerides N. C. *) Morgagni **) sæpe acus crinales intrusas deprehendit: Sic & aliorum corporum solidorum quovis modo eo perductorum copiosa prostant testimonia.
Chirurgia his applicanda.
- g) Hymenica. ***) Accidit, ut tunica interna vesicæ solvetur, & collo impacta restaret.
- h) Parifactica. ****) cum pars vesicæ, collo ipsius intrusa reperitur. Inspecitio, exploratio diagnofin, chirurgia therapiam his suggeret.

§. VI.

- 3) Stenochorica: cum vesica, præcipue vero ejus exitus diametro minuta affectus est: Hujus census sunt:
- a) Angievrysmatica. Copiosa vasa colli vesicalis, tam arteriosa, quam venosa præternaturaliter expandi, & sic parietes angustare possunt.
- Convenit hæc species quodammodo cum
- b) Phlegmasitica, seu inflammatoria. Cystitis quippe ischuriam fre-

*) Plus quam triginta locis.

**) De fed. & causf. Morb. Ep. XLII. passim.

***) Koch Diff. Affectus Rarissimus etc. L. B. 1738.

****) Sauvages Nosol. Meth. *Class. I. G.* 48. Exocyste, seu prolapsus tunicæ interioris.

frequentem comitem habet, *) & ut ejus symptoma considerari & tractari debet.

Huic analogo quoque est Plethorica.**) Venae sectiones, Hirudines ad perinaeum, Balnea tepida, cataplasmata, quandoque & perinae illita vis Lytae vesicatoriae eam tollent: Profuit forte fortuna rudior catheterismus, haemorrhagiam provocans. ***)

c) Apostematosa. ****) Praegressa inflammatio eam suspicari jubet: Catheter, pro palliativo auxilio immisus forte fortuna apostema salutariter rumpet.

d) Phymatica. Solidi tumores, Excrescentiae variae naturae, magnitudinis, figurae, connexionis, mobilitatis, ex ipso collo vesicae, vel prope eum saepissime urinae iter praecclusisse visa sunt. Prostant ejusmodi observationes apud Acrel *****), in Ephemeridibus N. C. †) apud Bartholinum ††) Edinburgenses, †††) Ferrum. ††††) Morgagni †††††) in Philosophicis

*) Act. N. C. Vol. IX. obs. 36.

**) Act. N. C. Vol. II. obs. 57.

***) Callisen Instit. chir. p. 217.

****) Fabric. Hild. obs. Cent. II. obs. 65. Cent. III. obs. 66.

*****) Lc. II. n. 24. (Fungi caseosi.)

†) Dec. II. A. II. obs. 114. Cent. VIII. obs. 38. Act. N. C. Vol. VIII. obs. 89. N. Act. Vol. I. obs. 37.

††) Histor. anat. Cent. II. hist. 52.

†††) Edinb. Vers. V. B. n. 71.

††††) De caruncula, sive callo, quae cervici vesicae innascuntur. v. Uffenbach Coll. Script. chir.

†††††) De sed. & caus. morb. Ep. XLI. art. 18.

cis Transactionibus, *) apud Zacutum Lusitanum, **) Horatium Augenheim, ***) Fabricium ab Aquapendente. ****) Et ipse ego similem observavi. Hæc phymata modo completam, modo imperfectam ischuriam causantur, prout casus fert, ut nonnunquam etiam catheteri ingressus in vesicam ab iis de-
negetur. His & similibus in casibus aliud auxilium, instantissimum periculum avertendi non restat, nisi perforatio vesicæ, sive per perinæum, sive per pubem, sive per vaginam, vel denique rectum.

e) Tyloica, seu callosa. Prostant casus in Ephem. N. C. †) apud Rhodium, ††)

Hæc mutatio substantiæ per explorationem quidem cognosci, sanari vero haud potest.

f) Chondrogenes, cum vesicæ ejusve collum per cartilagine-
scitiam angustatum fuit. Habet talem Portal. †††)
Absolute Letalem hanc esse, quivis videt.

g) Scirrholæ. ††††) quæ paris census est.

h) Steatomata. †††††) i)

*) Warner. v. Leske. lc. III. B. p. 87.

**) Prax. Admir. L. II. obs. 64.

***) Epist. T. II. nro. 54.

****) Opp. L. III. cap. 16.

†) Dec. II. A. II. obs. 114. A. V. obs. 33. A. X. obs. 113. Dec. III. A. II. obs. 60.

††) Cent. III. obs. 26.

†††) Memorias de Paris 1770. v. Auserl. Abhandl. für Pract. Aerzte. II. B. III. St. p. 92.

††††) Eph. Nc. Dec. II. A. V. obs. 33.

†††††) Swertner in Richter chir. Bibl. V. B. p. 551.

1) Lithiastica, cum ipsa viæ crusta calculosa obducta sunt.
His vix ac ne vix quidem auxilium ferri potest.

§. VII.

4) Symphytica: Ex coalescentia, sive parietum vesicæ, sive colli ejus. Portali modo allegata observatio eodem spectat. Nec huic auxilium facile parabile existat.

§. VIII.

5) Sequuntur Thliptica, sive eæ, in quibus vesica vel collum ejus compressionem à vi mechanica extus apposita patitur. Subdividuntur hæ in

a) Physconicam, ex tumoribus & expansionibus præternaturalibus in abdomine. Prostat:

α) Mesaraica. *)

β) Brephica. **)

b) Archicam, quæ procedit ab intestino recto, & quidem α) Pleroticam, quando per scybala, vel alia corpora rectum adeo expanditur, ut pressio ista inde emergat. Dodonæus ***) Finck, ****) eam observarunt.

Stypsis ipsa, & exploratio rem manifestant: Illi ergo debita remedia opponenda erunt.

β) Oncoden, sive ex tumore ipsius intestini, cui subungi potest phlegmasitica & Apostematice.

B 2

Dolor

*) Brady v. Leske lc. V. B. p. 139. Concrementum ossium, mesenterio accretum.

**) Bromfield ib. II. B. p. 182. (foetus extrauterinus)

***) Observ. cap. 31.

****) Gallenkrankh. p. 267.

- Dolor, exploratio hanc produunt, viamque indicationibus parant.
- γ) Proctica. Prolapsus quippe intestini recti simul vesicam afficere, ob duplicitatem premere, & ischuriam producere potest. Haec in oculos incurrit, & repositionem partis prolapsae poscit.
- c) Eodem pertinet Metaxarchica, cum inter vesicam & intestinum rectum potentia premens locata est. Haec est aut. α) Oncodes: Quippe laxam istam telam cellulosam, quae rectum ambit, variorum tumorum sedes evadere potest, quales observarunt Bartholinus *) Ephem. N. C. **) Home ***) Hill. ****)
- Plerumque haec species vivo homine non patet, attamen exploratio eam detegere potest: Ex chirurgico fonte auxilia petenda. Aut
- β) Pyica. *****) caterum priori æquiparanda.
- d) Sequitur Metrica. Uteri nimirum vicinitas vesicæ crebram minatur thlipsin. Est ea
- α) Evrysmatica, cum cavum uteri valde, vel in aequaliter expansum eum effectum edit; adeoque ut subspecies agnoscendæ erunt:
- 1) Cyetica. Mirum certe, graviditatem, etsi tot tantisque mictionis difficultates parit, non sæpius adhuc ischuriam thlipticam causari. Visa tamen est eam effecisse à Mauriceau

*) Histor. anat. Cent. I. hist. 23. (sciatoma)

**) Dec. I. A. III. obs. 167. in Scholio. p. 301. f. (apostema) & Dec. II. A. II. obs. 114.

***) Klin. vers. p. 315. (scirrhus)

****) Cafes etc. v. med. Comment. v. Edinb. I B. p. 148. (hydatid)

*****) Manget in med. Comment. v. Edinb. I. B. p. 354

riceau *) in Histor. morbor. Uratislav. **) à Cheston, ***) Nordmann. ****)

Palliatiua modo huic competunt auxilia, nisi quidem parturienti succurrendum sit. Situs horizontalis, catheter, clysmata proderunt.

- 2) Hæmatica. Sanguis copiosus in cavo uteri collectus similem expansionem efficere valet.
 - 3) Hydropica. Ex pari ratione.
 - 4) Pnevumatica. Notat hanc Hippocrates, *****) cum ait: ἡ ἀγρηθωσιν αἱ μήτραι — αἱ κυστικὲς ἀλγεσιν, εἰς το ἕρον προσηνται.
 - 5) Lithiastica. *****) In cavo uteri deprehensus magnus calculus, effectum, de quo sermo est, edens.
- β) Scirrhusa. †)
- γ) Loxica. Etiam hanc, ex obliquo situ uteri derivandam ischuriam cognovit Hippocrates. ††) Et post eum reliqui, qui de morbis mulierum ex professo scripserunt, aliique †††)

B 3

Ex-

*) Sur. les malad. des femmes grosses I. p. 138.

**) p. 198.

***) Beobachtungen. v. Richter chir. Bibl. V. B. p. 674. (bifariam divisa cystis per uterum gravidum.)

****) Diff. de ischuria gravidarum. Argent. 1758.

*****) De morb. mul. L. II. Edict. Foes. P. 658.

*****) Eph. Nc. Dec. I. A IV. & V. obf. 65.

†) Cheston Beob. v. Richter chir. Bibl. V. B. p. 674.

††) e. g. lc. p. 654.

†††) Aëtius Tetrab. IV. Serm. IV. cap. 77.

Exploratio uteri, quæ ideo in fœminis ischuricis nunquam
omittenda erit, hujus speciei præsentiam docet.

Difficilis therapia, ad obliquitatem uteri dirigenda.

δ) Camptica. Ex retroflexione uteri: Hæc, plerumque in gra-
vidis accidet, & ab ea reversione, quæ non nisi in Loxia
postica consistit, eatenus distinguenda, cum illa propriè in
mutatione figuræ uteri, ut retortæ instar reflexus sit, posi-
ta sit; Eò refero Hippocratis revolutionem uteri in lumbos *)
Aetius **) Moschion ***) Mercatus, *****) Mercurialis *****)
Ballonius *****) adeoque non Neoterici modo, eam cogno-
verunt, etsi plures forte Loxiam modo innuunt.

Recurrit prior observatio, ad γ) therapiam ad consilia, tam
Veterum, quam Notericorum, (quorum sylvam citare, spatium
vetat,) inprimis Hunteri †) Richteri ††) Wallii &c. instituen-
dam esse.

ε) Anastrophica. Inversio uteri omnino hanc thlipsin exercere
potest, cui non nisi chirurgia mederi valet.

ζ) Protica. Uterus maxime gravidus prolapsus, vesicam col-
lum-

*) lc. p. 647.

**) Tetrabibl. IV. Serm. IV. cap. 77.

***) De morbis mulierum L. II. cap. 5.

****) De morbis mul. L. II. cap. 12.

*****) De morb. mul. L. IV. cap. 21. (reclinatio)

*****) Eph. T. I. p. 113. (revolutus, complicatus uterus)

†) Med. observat. aut Inquir. vol. V. & mnd. comm. v. Edinb. IV. B.
p. 167.

††) Chir. Biblioth. IV. B. p. 236. V. B. p. 680.

lumve moleste compimer, ischuriamque causabitur, ut habent
Acta N. C. *) Riedlin, **) Hagen ***) Etiam hic inspectio
& exploratio Therapiam, in repositione prolapsi uteri po-
sitam, praecedere & indicare debent.

e) Ex eadem ratione, thlipseos puta, vagina ischurias effecit-
se visa est, unde species Colpica nascitur.

Hujus subspecies habemus:

a) Evrysomaticam, & quidem

1) Haematicam, scilicet ischuriam; ex pressione sanguinis in
vagina accumulati in cystidem ortam. Exempla hujus pro-
stant apud Amyand, †) Birnstiel ††) quae in atretis frequen-
tius, obvenire solent: Quae, his dicanda medela sit, haud
obscurum est.

2) Tisticam. Quando partus diu moratur.

3) Mazicam, ex placenta in vaginam provoluta, relicta. Haec
sublato corpore premente sponte cessabit.

4) Exoticam. Quando corpora peregrina, ut pessi, aliave
vaginam nimis dilatant, & propinquam cystidem comprimunt.
Quod supra monitum fuit, in omni ischuria inspectione &
exploratione opus esse, etiam his exemplis confirmatur.

5)

*) Vol. IV. obs. 20.

**) Obs. Med. Cent. I. n. 45.

***) Schmucker Verm. Schr. II. B. p. 222.

†) Philos. Trans. v. Leske. lc. II. B. p. 157.

††) Baldinger N. Magaz. X. B. p. 325.

5) Ptoticam. Quippe prolapsa vagina non modo pressio-
nem, sed & aliquam vesicae revolutionem & paratopiam effi-
ciet. Invenies exempla in Eph: N. C. *) apud Block **) Hagen ***)

f) Celicam. Per modum herniae dislocata vesica per vias
herniae admodum comprimitur, unde saepius ischuria. ****)

g) Diaspasticam. Archoptosis, Colpoptosis distractionem aliquam
vesicae ob telam cellulosam nestentem efficere potest.

h) Possent quoque perinaeales huc trahi: Cum autem vitia pe-
rinaei magis in urethram agant, hujus non sunt loci.

6) Spastica. Vesicam, & praecipue collum ejus, fibris mu-
scularibus abunde instructum spastice claudi posse, in confesso
est, saepiusque reapse claudi, Observatores testantur. †) Cum
autem spasmus ille ex diversis proficiscatur stimulis, necesse
est, ut eam pro diversa indole iterum subdividamus in

a) Hyperaestheticam. Male haec ab aliis hysterica vocatur,
Pomme, ††) hanc speciem, (verum, ut videtur, re-
nalem) observavit: Cystica autem pari ratione evenire po-
test, & opio maxime, externe & interne debellanda erit.

b) Patheticam. Uti spasmi ab ira aliisque affectibus modo hanc,
modo

*) Dec. III. A. IX. & X. obf. 4.

**) Schmuker Verm. Schr. III. B. p. 116.

***) ibid. II. B. p. 222.

****) Richter von Brüchen. II. B. p. 206.

†) Eph. Nc. Dec. II. A. III. obf. 185, Act. N. C. Vol. V. obf. 122.

††) Von Nervenkrankheiten. p. 164.

modo illam partem afficiunt, ita & vesicam ab ea liberam pronunciare non possumus.

Therapia sedans, relaxans huic opponi debet.

c) Hyperpleroticam. Urinae copia nimia, ultra modum vesicam distendens, in stimulum, collum ad spasmus irritantem cedere potest. Huc maxime spectant observationes, enormem vesicae dilatationem notantes, ut Erasmi. *) Eph. N. C. **) Foresti, ***) Morgagni. ****)

Anamnesis, & insignis vesicae tumor hanc declarant.

Quodsi catheteris auxilium non admittitur, nec relaxantia, opiata spasmus brevi solvunt, rhexis metuenda, & ad ipsam vesicae paracentesin procedendum est.

Ad spasticas referre nulli dubitamus eas, quae ex acrimonia, seu cacochymia quadam, per metastaseos modum maxime ad has partes delata, enatae sunt: †) utpote

Præ-

*) De causa continent. p. 32.

**) Dec. III. A. V. & VI. append. p. 102.

***) Observ. L. XXV. n. 14.

****) Ic. Epist. XXI. art. 18.

†) Eph. Nc. Dec. III. A. IV. obs. 126.

d) Rheumaticam. Habet eam Snowden. *)

Præsentia acrimoniæ rheumaticæ, ex notis symptomatibus dignoscenda, hujus speciei suspicionem ciet:

Therapia partim revulsoria, partim diaphoretica erit; Topice procedendum fere ut in phlegmasitica v. §. VII.

e) Arthriticam. Etiam hæc est res observationis. **) Valent modo dicta ad hanc pleno jure.

f) Exanthemischeticam. Varii generis exanthemata, cohibita, repulsa, pari modo huc versa stimulum spasmo ciendo parem exferent, ut habet Snowden ***) Morgagni ****) N. Aft. N. C. *****)

Ex ante gestis ægri hæc dignoscenda, & tam revulsoriis, restitutione exanthematis, — quam antidotis notarum acrimoniarum debellanda est.

g)

*) London medical Journ. v. Auserl. Abh. für pract. Aerzte XII. B. p. 5.

**) Rahn med. Briefwechsel I. B. p. 153. Peterfen Diss. de ischuria, ex materia podagrica ad vesicam. Argent. 1772.

***) Ic. p. 5-

****) Ic. Ep. XLI. art. 4. f. (ex scabie suppressâ.)

*****) Vol. V. obf. 68. (ex suppressione tineæ)

g) Pharmaticam. Pharmaca acria, praesertim ea, quae in vias uriniferas operantur, saepe scopo, diuresin movendi, propinata, inimico stimulo spasmus, urinam potius praecudentem, cient. *)
 Quin corpora, ex materia alimentaria desumpta, urinam alias promoventia, hunc effectum edidisse visa sunt, ut vinum recens. **)
 Hisce mucilaginoso & oleoso, quandoque antacida, nec non narcotica opponenda sunt.

Præter stimulos idiopathicos etiam

- h) Sympathici his partibus incumbere possunt, praecipue.
- a) Gastrici. Ita bilis ischuriam efficit. ***) Dysenteria saepe ischuriam comitem habet, nec dubito, saburram, vermes ejusdem esse efficaciam; Ex hernia ischuriam observavit Fabricius Hildanus. ****)
- Stimuli hi sympathici diligenter investigandi, & semel deprehensi suis modis obtundendi, removendi sunt.
- β) Sunt & splanchnici quandoque in culpa, nempe ex hepate, splene, aliisque visceribus proficiscentes, de quibus idem valet, quod de gastricis.

C 2

8)

*) Eph. N. C. Cent. VIII. obs. 84. (ex bufone)

**) Fabric. Hild. Obs. Cent. II. obs. 65, Cent. IV. obs. 52.

***) Stoll. Rat. Med. Vol. II. p. 143.

****) Ic. Cent. II. obs. 81.

8) Paralytica & Anæsthetica: Ad excretionem periodicam requiritur stimulus quidam, sive sensus incommodi, vires, quibus organa excretoria instructa sunt, ad agendum impellens, quo itaque suppressio vel deficiente, illa excretio quoque non potest non sufflaminari.

Altera ex parte necesse est, ut vires, ad agendum requisitæ, integræ sint, utpote quibus debilitatis vel absumtis iterum excretio impediatur, vel cohibebitur.

Erit forte, cui paralyticæ fibrarum vesicæ, ejusque colli, potius uracratiam, quam ischuriam, quod & proluxe demonstrare an nititur Galenus, *) producere debere videtur, verum etiam ad relaxationem colli, naturaliter clausi, aliqua virium intensio requiritur, at itaque tam anæsthesia, quam atonia vel paralyticæ omnino ischuriam efficere possit. Ejus existentiam testantur Riedlin, **) Pringle, ***) Chavasse, †) de Cazeles. ††)

Hu-

*) De locis affectis, L. VI. cap. 4.

**) Eph. N. C. Cent. I & II. obs. 165.

***) Edinb. vers. II. B. n. 32.

† Lond. med. Journal. v. Auserl. Abh. für pr. Aerzte. XII. B. p. 38.

††) Neue Samml. auserl. Wahrnehm. VII. B. p. 411.

Hujus medela, nisi paralyfis, vel paraplegia à singularibus viti-
is, quibus occurrendum est, pendet, ponitur maxime in irritanti-
bus & roborantibus, tam universalibus, quam topicis, ad perinae-
um applicitis, vel per modum injectionis in ipsam vescicam actis,
quod in exemplo modo allegato de Cazeles feliciter perfeit.

§. XI.

Huc quodammodo spectant adhuc:

9) Apoplectica: Monet Morgagni, *) apoplecticis, sensu pri-
vatis, idque incommodum significare nescientibus, ischuriam
periculum minari, idemque agnoscit Stoll. **) His itaque
vesicae regio examinanda, &, reperta collectione urinae in
ista, catheter toties applicandus est, quoties idem casus
recurrat.

10) Encephalitica, Pyretica, Comatosa, pari ex ratione.

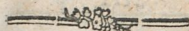
§. XII.

Denique 11) nominanda est Perialgica, sive ea, quae abs
doloribus, partes, quae ad functionem hanc concurrunt, afficien-
tibus, proficiscitur, ita ut praè dolore nisus ille ad mictum neces-
sarius edi non possit. Inflammationes, aliaeque affectiones dolo-
rifica

C 3

*) lc. Ep. LVI. arr. 12.

**) Praelect. in morb. chron. I. p. 368.

rificae pectoris, abdominis, praecipue hujus, ischuriam hancce
producere possunt, ad quas ergo potissimum in Therapia respi-
ciendum, urgentique symptomati per catheterismum, etsi pallia-
tive tantum, occurrendum erit.

§. XIII.

Praeter has aliam adhuc dari ischuriam cysticam, non cre-
diderim, nam compositas & complicatas ut proprias species con-
siderare nefas est, etsi Medico-Chirurgus eas minime praetervi-
deat, ut potius iis cognitis, ad mixtam earum naturam suas di-
rigat indicationes Therapeuticas.

01 A 6631

ULB Halle 3
002 934 922

56

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICO-CHIRURGICA
DE
ISCHURIA CYSTICA. 22

QUAM
RECTORE UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO DUCE AC DOMINO
DOMINO
CAROLO
DUCE WIRTEMBERGIÆ ET TECCIÆ REGNANTE
REL. REL.

PRAESIDE
GUIL. GODOFREDO PLOUCQUET
PHILOS. ET MED. D. HUIUSQUE P. P. O.
PRO LICENTIA
PUBLICE DEFENDET
DIE SEPT. MDCCXC.
JOANNES CHRISTOPHORUS BAUSCH.
SINDELFINGENSIS.
TUBINGÆ.
TYPIS REISSIANIS.

